

Protestantse Gemeente te Wildervank e.o.

Predikant:	Vacant
Preses:	G.J. Laarman, Landbouwstraat 23, 9648 GA Wildervank Telefoon 0598-628192 of 06-51498105 E-mail: g.j.laarman@agroweb.nl
Assessor:	Vacant
Scriba:	Gerda Kloosterhuis, Marne 41, 9642 JX Veendam Telefoon 0598-621000 E-mail: scriba@protestants-wildervank.nl
Boekhouder:	B. Wind, K.J. de Vriezestraat 39, 9648 HB Wildervank Telefoon 0598-632420 E-mail: penningmeester@protestants-wildervank.nl Bank- en girorekeningnummers: NL93SNSB0956693091 of NL85 INGB 0000862760 Beide rekeningen t.n.v.: Protestantse Gemeente te Wildervank
Diaconie:	Diaconie Protestantse Gemeente Wildervank Bankrekeningnummer: NL96RABO0319011054 (Graag doel vermelden voor goede verwerking)
Koster:	K.H. Zijlema-Wubs C.W. Lubbersstraat 33, 9648 LA Wildervank Telefoon 0598-621084 E-mail: inazijlema@netvisit.nl
Kerkelijk Bureau:	Mw. D. Hollander, Menweg 4, 9658 PM Eexterveen Telefoon 0598-468266 E-mail: ledenadministratie@protestants-wildervank.nl
Grote Kerk: "Concordia":	Raadhuisstraat 8/Torenstraat 80, Wildervank Torenstraat 80, Wildervank Telefoon 0598-612255

Nog wat mail adressen.....

beamteam@lists.protestants-wildervank.nl
kinderkerk@lists.protestants-wildervank.nl
liturgie@lists.protestants-wildervank.nl (alleen voor liturgieverspreiding)

Internetadressen voor geïnteresseerde lezers

www.protestants-wildervank.nl Site voor al onze gemeente leden.
www.pkn.nl Plaats bij uw favorieten. Internetsite voor al uw inlichtingen van en over de SOW-Kerken.
www.jacobsadder.nl Website met informatie over rouw en trouw, godsdienst en geloof.
www.groningendrenthe.pkn.nl Op deze site vindt u het complete aanbod van het PDC in onze regio, aangevuld met alle actuele informatie.
www.kerkinactie.nl Alle informatie over Kerkinactie.
www.intratext.com Informatie over en rond de Bijbel in diverse talen, zoeken op woord, concordanties etc. (w.o. Nederlands).
www.kerkrecht.nl Digitaal kenniscentrum voor kerkgenootschappen in Nederland.
www.denieuwebijbelvertaling.nl Informatie over de nieuwe Bijbelvertaling.

Adreswijziging

Bij verhuizing graag uw adreswijziging z.s.m. doorgeven aan de ledenadministratie. Indien u verhuist buiten de grenzen van onze kerk, bijvoorbeeld naar Veendam ten noorden van Skagerak en u wilt bij de kerk van Wildervank blijven dan kunt u dit doorgeven bij de ledenadministratie. Daarnaast moet u bij de kerkelijke gemeente waar u naar toe verhuist doorgeven dat u bij Wildervank wilt blijven. Ook graag een adreswijziging naar Context sturen indien u die wilt blijven lezen.

Contactadres autodienst

Josien Bouter-Krolis, telefoon 0598-624460

Collectemunten

Collectemunten zijn alleen te verkrijgen bij:
J. Rijks, Stoppelmanstraat 55, 9648 AM Wildervank
Giro NL37INGB0000886710 t.n.v. J. Rijks. Na ontvangst van de betaling worden de munten binnen tien dagen thuisbezorgd.

Overdenking

Eén lichaam, vele leden!

Hoe het eigenlijk begonnen was, wist niemand nog te vertellen; noch de neus, noch het oor, noch de voet, noch de hand of de mond. Ze behoorden allemaal tot één lichaam, ze hadden ieder een eigen taak. De mond was dankbaar omdat hij spreken kon. De voet was blij met de mogelijkheden die hij had: hij kon dansen, huppelen, lopen en noem maar op... Het oor had volop werk, want er was zoveel om naar te luisteren... En zo waren alle leden van het lichaam bestemd om op de plaats waar ze stonden een eigen taak te vervullen.

Op zekere dag echter bemerkte de hand dat de pink er zo lusteloos bij hing. 'Is er wat aan de hand?', vroeg de mond. 'Ach', zei de pink 'Ik hoor er eigenlijk niet bij'. 'Waarbij dan?', vroeg de mond. 'Bij het lichaam natuurlijk' zei de pink. 'Ik zou er net zo goed niet kunnen zijn. Waarvoor kan ik nu gebruikt worden? Als ik nu een mond was zoals jij, dan had ik tenminste nog een taak. Ik zou overal waar ik kwam over de Here Jezus vertellen. Ik zou lachend naar de mensen gaan en zieken zou ik bemoedigen en... och, was ik maar een mond of een oor, dan konden de mensen hun problemen aan mij vertellen en ik zou luisteren. Het moet heerlijk zijn om een oor te zijn! Of een voet, dan kon ik lopen. Overal zou ik heen gaan om het evangelie te verkondigen en ik zou dansen van blijdschap als er mensen weer naar God zouden luisteren. Oh, was ik maar geen pink. Neen, als pink behoort ik niet tot het lichaam'. En moedeloos liet de pink zich neerhangen.

'Luister toch eens', zei de hand, 'jij kunt vertellen wat je wilt, maar wij hebben je nodig. Je bent niet voor niets op deze plaats gezet. Als jij je taak niet doet, dan gaat het voor de andere vingers ook veel moeilijker. Neen pink, jij behoort wél tot het lichaam of je nu wilt of niet. Jij hebt een eigen taak'. De andere delen van het lichaam hadden aandachtig het gesprek gevolgd. Ze zagen wel dat de pink verdrietig was en dat deed hen ook verdriet. Ze wilden het liefst dat de pink blij en tevreden werd.

'Ik heb niemand nodig', zei opeens een stem. Allen keken verbaasd op. Hoe kon dat nu? Ze waren toch allemaal bijeen geplaatst als leden van één lichaam! Hoe kon dan één zeggen: 'Ik heb de anderen niet nodig'? 'Zo', zei de voet, 'waarom niet'? 'Omdat ik aan kijken genoeg heb', zei het oog. 'Zeg oog', zei de voet, 'als je mij niet had zou je dag in dag uit naar hetzelfde moeten kijken, want zonder mij kun je nergens komen. Je vergist je als je denkt dat je mij niet nodig hebt'. 'Dat is waar', zei het oog 'jou heb ik nodig'. 'Als er geen voedsel binnen zou komen langs mij', zei de mond, 'zou je dan niet zwak worden, oogje'? 'Ja', zei het oog, 'jou heb ik ook nodig'. 'En als je mij niet had', zei de hand, 'om je slaap af en toe eens uit je oog te wrijven dan zag je niets meer'. 'Eigenlijk is het waar' zei het oog, 'ik heb jullie wél nodig, ik kan niet zonder jullie... maar die kleine pink is wel overbodig'. Allen werden heel stil en hadden medelijden met de pink.

Dagen gingen voorbij en het lichaam ging een flinke wandeling maken. De voeten stapten er lustig op los. De handen zaten warm in de zakken van de jas. De oren luisterden naar het waaien van de wind door de bomen. De ogen keken rond en genoten van al het mooie. De neus rook de frisse natuur. Het zou prachtig geweest zijn als er niet die kleine pink geweest was, die zich overbodig voelde, zeker na hetgeen het oog gezegd had.

De andere leden van het lichaam leden mee met de pink. Zelfs het oog had wel wat spijt over zijn uitbarsting, maar was te trots om ook maar iets toe te geven. 'Waarom toch', piekerde het, 'blijf ik nu maar steeds aan die kleine pink denken? Als ik hem uit de weg ga, dan gaat het wel voorbij. Tenslotte is het waar; ik heb hem niet nodig! Laat mij maar genieten van al het mooie. Goed rondkijken, dat moet ik doen'.

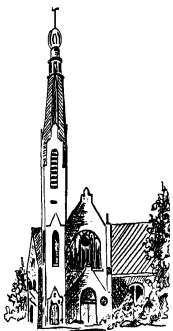
Het oog sperde zich wijd open en keek. Opeens voelde het een scherpe steek, en zag niets meer, geen bloemen en geen veld. Er kwamen grote tranen tevoorschijn van de pijn. Dat kwam allemaal door een heel klein splintertje. De voeten bleven opeens staan en de mond riep: 'au'.

De neus begon te snorren. De handen voelden in de jaszak en namen er een klein spiegeltje uit. 'Veeg het er uit', zei de mond. Maar er liepen zoveel tranen uit het oog, dat het niets meer kon zien. De hand wreef in het oog, maar dat hielp niet. 'De pink', zei de mond, 'die moet de splinter er uit halen. Die is fijn genoeg!' Haastig werd de pink gevraagd of hij het wilde doen. Zou hij...?

Alle leden van het lichaam wachtten in spanning af. De pink wist: 'hier is een taak voor mij. Hij richtte zich op, hij werd er helemaal blij van en heel voorzichtig duwde hij het in het puntje van het oog, terwijl de andere vingers het oog open hielden. De mond stond open van spanning. Het hele lichaam stond gespannen te wachten en voelden met het oog mee. De kleine pink werkte heel voorzichtig de splinter naar buiten.

Weer sprongen er tranen uit het oog, maar nu van dankbaarheid. Het hart werd er warm van. De voeten maakten een sprong in de lucht. De handen gingen omhoog en de mond zei: 'hoera'. Het hele lichaam was blij. En toen het oog tegen de pink zei: 'Dank je wel. Wil je me vergeven?', wisten alle leden dat ze bij elkaar hoorden en elkaar nodig hadden.

Namens de Diaconie

Verslag van het regio overleg over het vormen van een bestuurlijke samenwerking

Vertegenwoordigers van de drie Protestantse Gemeentes te Veendam, Zuidbroek en Wildervank kwamen op 4 juni bijeen onder leiding van regio predikant Heleen Maas.

In deze 3 gemeentes waren gemeente avonden geweest en de gemeenteleden waren overwegend positief en zien het belang van samenwerking in. Er wordt voorgesteld om een 'kerkenraad in oprichting' (KR i.o.) in te stellen.

Op de agenda staan:

1. Bespreken van het gezamenlijk beleid in de nabije toekomst en de voortgang van de samenwerking
2. Gezamenlijk bespreken van de knelpunten en problemen in de gemeentes en zoeken naar gezamenlijke oplossingen
3. Gezamenlijk kerkblad
4. Gezamenlijke preekvoorziening

Voorlopig blijven de plaatselijke kerkenraden in functie. De hoop en verwachting is dat er steeds meer taken naar de gezamenlijke KR i.o. kunnen worden doorgeschoven, zodat de plaatselijke kerkenraden kunnen verdwijnen op den duur. De plaatselijke activiteiten worden dan in commissies en werkgroepen zelfstandig gedaan. NB de gemeentes blijven zelfstandig.

De KR i.o. wordt gevormd uit 2 á 3 vertegenwoordigers van elke gemeente. De regio predikant zit voorlopig voor. Wildervank, Zuidbroek en Veendam hebben een opzet gemaakt, andere gemeentes kunnen nog aanhaken.

Helma Wieringa

Avondmaalcollecte

De avondmaalcollecte was afgelopen half jaar voor stichting GAiN. We willen iedereen bedanken voor de giften.

Voor de tweede helft van dit jaar willen we de collecte een andere bestemming geven. Outreach Support heeft als doel het ondersteunen van projecten via een partnerorganisatie in Afrika, op het gebied van evangelisatie en hulpverlening.

Ditmaal willen we pastor Allado steunen in Togo. Naast het leiden van een kerk is hij betrokken bij verschillende projecten. Ook runt hij zijn eigen school, speciaal voor kinderen die zonder hulp van buitenaf niet naar school zouden kunnen. Bovendien heeft hij een kliniek, die sinds kort is uitgebreid met een kraamafdeling. Hij wil zich overal inzetten en om zich te verplaatsen heeft hij een motorfiets nodig. Hij spaart zelf ook, maar wij willen hem daar graag bij helpen, zodat hij straks op de motorfiets alle bezoeken af kan leggen.

Namens de Diaconie

Restauratie van het glas-in-lood.

Zoals al eerder gemeld worden zo snel mogelijk enkele glas-in-lood ramen gerestaureerd. Het grote raam aan het westerdiep is als eerste aan de beurt.

Er is een planning gemaakt om te beginnen met de voorbereidingen. In de week van 19 augustus wordt begonnen met het 'inpakken' van het orgel om te voorkomen dat er stof in de constructie komt. Dat betekent dat er een raamwerk van kunststof folie om het front wordt gemaakt, zodat er een veilige omgeving voor het orgel is. Deze constructie zal langere tijd blijven omdat het hele glas-in-lood herstel enkele jaren in beslag neemt. Het orgel zal nog wel gebruikt kunnen worden, maar het is afwachten wat het inpakken met de klank doet.

Zondag 30 juni 2024	
Predikant/bijzonderheden	Ds. Juijn
Collecten	Diaconie, Kerk, Onderhoudsfonds
Lector	Jantina Wolfs
Organist	Ramon Beekman
Koster	Mark en Jeannette Mulder
Oppasdienst	Oppas aanwezig
Autodienst	Familie Velthuis, 0615109463

Zondag 7 juli 2024	
Predikant/bijzonderheden	Dhr. J. Nieboer
Collecten	Diaconie, Kerk, Onderhoudsfonds
Lector	Joukje Zijlstra
Organist	Dirk Swama
Koster	Eise van der Kam
Oppasdienst	Hilda Oosterheert
Autodienst	Wim Bouter, 0598-624460

Zondag 14 juli 2024	
Predikant/bijzonderheden	Nynke Hollander
Collecten	Diaconie, Kerk, Onderhoudsfonds
Lector	Liesbeth Pentinga
Organist	Wim van Veelen
Koster	Gerrit Roosjen
Oppasdienst	Oppas aanwezig
Autodienst	Aart Euving, 0598-617720

Zondag 21 juli Vakantiedienst in Veendam / Avondmaal	
Predikant/bijzonderheden	Voorganger Veendam
Autodienst	Ina Zijlema, 0598-621084

Zondag 28 juli Vakantiedienst 11.00 uur	
Predikant/bijzonderheden	Ds. Lock
Collecten	Diaconie, Kerk, Onderhoudsfonds
Lector	Marjan Mesman
Organist	Wim de Olde
Koster	Mark en Jeannette Mulder
Autodienst	Familie Velthuis, 0615109463

Zondag 4 augustus 2024 Vakantiedienst in Veendam	
Predikant/bijzonderheden	Voorganger Veendam
Autodienst	Wim Bouter, 0598-624460

Zondag 11 augustus 2024	
Predikant/bijzonderheden	Dhr. E. Vroom
Collecten	Diaconie, Kerk, Onderhoudsfonds
Lector	Ali Herder
Organist	Wim de Olde
Koster	Gerard en Jannie Somhorst
Oppasdienst	Oppas aanwezig
Autodienst	Aart Euving, 0598-617720

Zondag 18 augustus 2024 Vakantiedienst in Veendam	
Predikant/bijzonderheden	Voorganger Veendam
Autodienst	Ina Zijlema, 0598-621084

Zondag 25 augustus 2024	
Predikant/bijzonderheden	Ds. Karelse
Collecten	Diaconie, Kerk, Onderhoudsfonds
Lector	Aly van der Kam
Organist	Dirk Swama
Koster	Eise van der Kam
Oppasdienst	Dieneke Hollander
Autodienst	Familie Velthuis, 0615109463

Zondag 1 september 2024	
Preeklezer (voorbereid door ds. v.d. Zwaag)	Mw. R. Beekman
Collecten	Diaconie, Kerk, Onderhoudsfonds
Lector	Dieneke Hollander
Organist	Ramon Beekman
Koster	Gerrit Roosjen
Oppasdienst	Lida Koster
Autodienst	Wim Bouter, 0598-624460

Alle diensten beginnen om 9.30, tenzij anders aangegeven
 Er is iedere zondag oppas aanwezig, tenzij anders aangegeven

Restauratie van het glas-in-lood (vervolg)

Ook komen er stijgers aan de westkant, binnen en buiten, om de werkzaamheden veilig te kunnen uitvoeren. Deze voorbereidingen duren ongeveer twee weken, waarna de restaurateur de ramen kan verwijderen. Nog niet bekend is of het metselwerk rond de ramen dan direct worden hersteld of dat dit gebeurt voordat de ramen teruggeplaatst worden.

We zullen in elk geval enkele weken geen gebruik kunnen maken van de kerkzaal. Hoelang dit gaat duren kunnen we nu nog niet met zekerheid bepalen, maar dit laten we natuurlijk weten zodra er meer bekend is.

Namens het college van kerkrentmeesters,
Henk Wieringa

Samuel 1 en 2 (vervolg)

Het eerste op G.J.V. had een groot deel van de jongens een bromfiets. De meeste een oud ding maar een klein aantal had een nieuwe. Vaak zware bromfietsen met een buddy zit. Ik had ook een nieuwe, zelf half verdiend op de boerderij en met laswerk voor de boeren. De meesten bromfietsen waren opgevoerd en liepen wel 70 km per uur. De bromfietsen met buddy waren erg in trek bij de meisjes. Want dan konden ze achterop, met twee benen aan één kant zitten naar de club. Voor en na de kerkdiensten werden de bromfietsen vaak geshowd. Ook werden de meisjes wel eens opgehaald en terug gebracht naar huis. Meisjes van de G.J.V. pasten ook wel op, vaak 's avonds op de jonge kinderen van kerkleden. De club kreeg hier een kleine bijdrage voor. De jongens hielden hun vaak gezelschap maar als er geen bier was waren ze er niet zo lang.

Een aantal meisjes waren ook vaak bij ons op de boerderij om televisie te kijken. Op de lagere school nam ik al kinderen mee naar huis op woensdagmiddag. In 1958 hadden wij al televisie. Mijn moeder genoot ervan omdat ze zelf geen dochters had. Leden van de familie Drenth kwamen als er een uitzending was van een kerkdienst van ds. Okke Jager⁴. Tijdens de kerstdagen en oudjaarsavond en oudjaarsnacht trokken de G.J.V. leden veel met elkaar op. De helft van de jongens vormde ook de oudejaars sleepploeg. Ik was de leider van de ploeg.

's Middags werd al gekeken wat de boeren aan materieel buiten lieten staan. Vaak wipkarren. Ook jongens van buiten de club sloten zich er bij aan. We waren wel met 15 man. Karren en machines werden bij de boeren van het erf gehaald, soms een hele rij aan elkaar gekoppeld en dan met grote vaart door Wildervank geduwd en getrokken. Omdat de karren houten wielen hadden, maakten die natuurlijk veel lawaai. Met het remmen ging er wel eens mis. Voor en tijdens de sleeptochten werd er veel bier gedronken. De opzet was om de krant te halen. Er werd ook wel eens een wipkar op een school met een plat dak gezet. Maar de meeste karren werden omgekeerd voor een ingang gezet. Zo ook voor de winkel ingang van horlogemaker en boekhouder van de kerk, Dutmer. Wij vonden dat hij niet genoeg geld over had voor de jeugd. Toen de kar tegen de gevel stond, deed hij boven een slaapkamerraam open, hij was verbolgen. Maar de jongens riepen: "Gegroet gij eersteling der dagen".

Na twaalf uur werden de meisjes van huis meegenomen in de tocht. Wat werd er tussentijds wat af gevreeën (vrijen had toen een andere betekenis als nu).

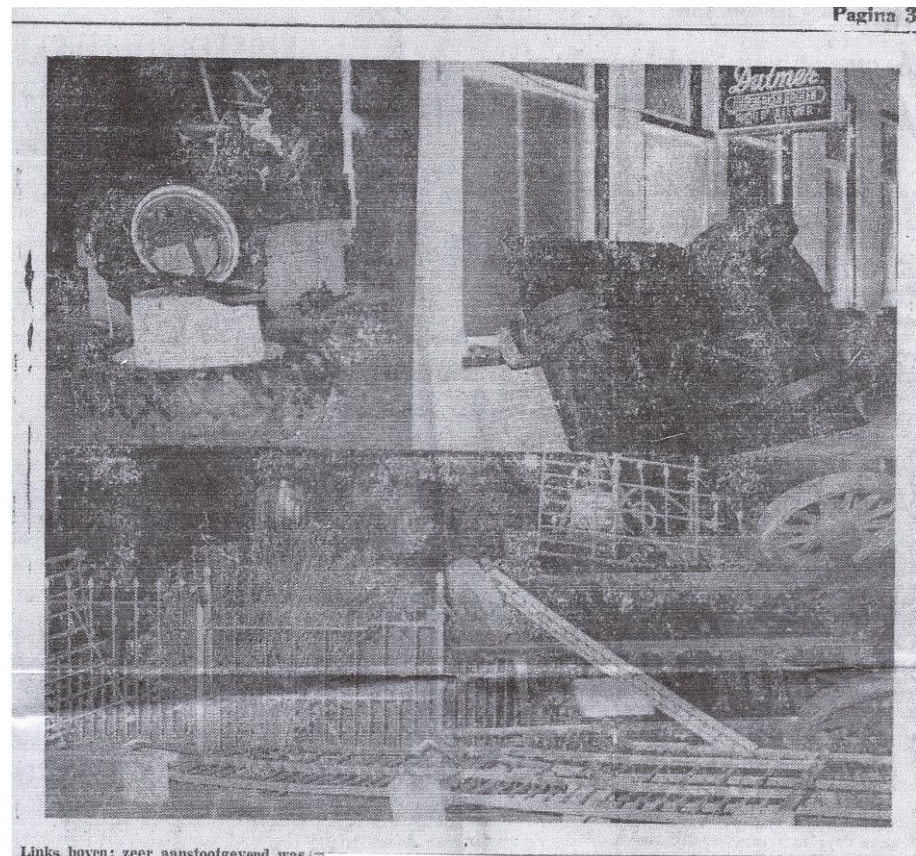
De groep ging overal aan, vooral bij kerkmensen die het licht 's nachts nog aan hadden, om nieuwjaarswensen uit te delen. Zo ook bij ds. Verhave. Hij werd hiermee overvallen. De jongens pikten sigaren uit zijn bureau en liepen later met een sigaar aan om vuurwerk af te steken voor zijn huis.

Catechisatie bij ds. Verhave; ik vond het maar saaie bijeenkomsten. Ik ben er ook maar een aantal keren geweest. Ik herinner mij nog zijn lange gebeden waar hij zo intens in opging, dat als er een jongen onder tafel een meisje in haar been kneep en er geluiden klonken, dat ds. Verhave hier niets van vernam. Onder de catechisatie les rookte hij altijd dikke sigaren die hij vaak kreeg tijdens bezoeken. Maar hij had wat met zijn speekselklieren. De meisjes trokken vaak hun neus op van de natte kwast aan het mondstuk. Toen hij met emiraat ging, waren al zijn preken onleesbaar geworden.

Na de catechisatie, wat midden in de week was, gingen de jongens en de meisjes die in boven-Wildervank woonden, vaak naar cafetaria Halman. Halman, die zelf geen kinderen had, ontving ons hartelijk. Mijn vader was een trouwe kerkganger, maakte zich er niet te druk om dat ik niet naar de belijdenis catechisatie ging. Hij was er vroeger zelf ook niet naar toe geweest. Hij werd wel eens gevraagd waarom hij niets voor de kerk deed. Het enige wat hij deed was soms een paar boeren uit Wildervanksterdallen die kerklid waren, met de oogst uit de nood helpen op een zaterdag. Op het landbouwbedrijf was dan de oogst al binnen. Hij zei altijd (Roelof Drenth, die scriba was, waar ik al eerder over schreef, was maandagsmorgens de hele tijd voor de kerk bezig. Er mout toch aine op het bedrijf blieden dei de boudel regeld. (slot)

Bé Leffers

Deze artikelen zijn tot stand gekomen in samenwerking met redactielid Cobi Straat, die het typewerk en de samenstelling voor haar rekening nam. Ook een dank aan de familie Huisman die de foto's beschikbaar stelde.

Links boven: zeer aanstootgevend was het bij het monument in het Uitbreidingsplan Wildervank waar nog al wat rommel gedeponeerd werd.
Rechts boven: bij Dutmer werd de ingang versperd door dez. boerenwagen.
Onder: bij de ingang op het Oosterdiep waar de geref. kerk werd deze collectie opgestapeld, maar waarom moest men te hekken uit de grond trekken?

De krant werd vaak gehaald. Rechtsboven; boerenkar voor de winkel van Dutmer. Dat het ook wel eens te ver ging, blijkt uit dit krantenknipsel

.Kerkelijke stand

ingeschreven

15-05-2024 Mw. M.M. Brinkman-Borrel, Zonnelaan 8, 9742 BC Groningen

Uitgeschreven /verhuisd naar een andere gemeente

Dhr. en Mw. Nomden, Nijverheidskade 46, Wildervank naar PG te Peel en Maas

Dhr. en Mw. B. van Heeringen, Zwarthalszwaan 5, Wildervank naar PG Veendam

Kerkenraadsvergaderingen in mei

Woensdag 3 juli Moderamen

Dinsdag 16 juli Kerkenraad

Alle vergaderingen beginnen om 19.30 uur en worden gehouden in Concordia

INLIA

Een vertrek met hindernissen

De Congolese Neela wilde terug naar Kinshasa. De politie is er wetteloos, het is er extreem gewelddadig, Neela had er zware trauma's opgelopen en toch wilde ze terug. Henriët en INLIA-collega Karen begeleidden de terugkeer.

Toen Neela in het INLIA Gasthuis Groningen kwam, sprak ze nauwelijks. Psychiatrische behandeling en medicatie hielpen haar langzaam tot rust te komen. "Ze had deze tijd nodig", weet juridisch perspectief-medewerker Henriët.

De procedure voor verblijf op medische gronden liep nog, toen Henriët haar vroeg: "Stel dat de beschikking negatief is, wat dan?"

Neela dacht erover na, belde haar schoonzus in Kinshasa en die zei 'Je bent welkom'. Daardoor kon ze kiezen voor terugkeer. Henriët en collega Karen zullen meereizen, vanwege Neela's medisch-psychische problematiek.

Met het boeken van de vlucht begint de stress. Zou het na jaren eindeloos wachten op beschikkingen, lukken om het heft weer zelf in handen te krijgen? Bemachtigen ze tijdig alle benodigde reisdocumenten? Een visum krijg je enkel op uitnodiging. Die regelt INLIA via het Belgische Caritas, werkzaam in Congo.

Maar: de uitnodiging moet gelegaliseerd worden door de Congolese autoriteiten, pas daarna kunnen de visa geregeld worden. Het komt aan op de dag van vertrek. Karen rijdt 's nachts naar Brussel voor de visa, Henriët helpt Neela pakken. Buiten het Gasthuis vormen medewerkers en gasten een erehaag om Neela uit te zwaaien.

Ze arriveren ruim op tijd op Schiphol, maar zonder paspoorten en visa. Met nog een half uur te gaan arriveert Karen. De IOM leidt hen langs alle rijen, de marechaussee brengt hen naar de gate. Gelukt.

Als ze landen in Kinshasa roept Neela: "Yes, welkom in mijn land." Haar familie onthaalt haar. Henriët en Karin bezoeken Caritas; belangrijk om volgende terugkeerders te kunnen helpen.

Karen: "Het is belangrijk dat mensen snappen wat de sleutel tot terugkeer is, en dat is tijd nemen in de opvang. Tijd voor medische, maatschappelijke, juridische en woonbegeleiding. Dat werkt."

Foto van het afscheid van Neela

**De redactie wenst
u allen een fijne
vakantie!**